

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 627/2025-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 4S/19/2023 takto

rozhodol:

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 4S/19/2023 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 22. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1 ústavy postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v konaniach sp. zn. 179/2023-142-I a sp. zn. 14375/2023-20-II a správneho súdu v konaniach sp. zn. 4S/19/2023 a sp. zn. 8S/55/2025. Žiada prikázať správne mu súdu konať v konaniach sp. zn. 4S/19/2023 a sp. zn. 8S/55/2025 bez zbytočných prietahov, o priznanie finančného zadost'učinenia 6 000 eur a náhrady trov konania.
2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 627/2025-10 z 21. októbra 2025 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v časti, ktorou namietal porušenie uvedených práv postupom

správneho súdu v konaní sp. zn. 4S/19/2023. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol.

II.

Skutkové východiská a argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ podal 8. marca 2023 ministerstvu žiadosť podľa § 14 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z. z.“) o sprístupnenie celého obsahu spisu vedeného vo veci podnetu na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania proti notárke z 26. novembra 2022. Ministerstvo rozhodnutím sp. zn. 179/2023-142-I z 13. marca 2023 rozhodlo o čiastočnom nesprístupnení požadovanej informácie v časti osobných údajov a v časti obsahu úradného spisu s výnimkou upovedomenia o vybavení podnetu. O rozklade sťažovateľa rozhodol minister spravodlivosti rozhodnutím z 12. apríla 2023 tak, že rozklad zamietol.

4. Sťažovateľ podal 28. júna 2023 proti rozhodnutiu o rozklade správnu žalobu (konanie vedené na správnom súde pod sp. zn. 4S/19/2023), za ktorej podanie správny súd 14. júla 2023 vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku a v ten istý deň vyzval aj žalovaného na vyjadrenie sa k žalobe a predloženie administratívneho spisu. Sťažovateľ 28. augusta 2023 zaplatil súdny poplatok, žalovaný sa k žalobe vyjadril 3. novembra 2023 a správny súd 10. januára 2024 zaslal sťažovateľovi vyjadrenie žalovaného k správnej žalobe. Na pojednávaní 12. februára 2025 súd vyhlásil rozsudok, ktorým rozhodnutie ministerstva zrušil. Správny súd uznesením zo 14. mája 2025 rozhodol o výške náhrady trov konania sťažovateľa, proti ktorému podal sťažovateľ sťažnosť. O sťažnosti správny súd rozhodol s právoplatnosťou k 5. septembru 2025.

5. Ministerstvo novým rozhodnutím sp. zn. 14375/2023-20-II z 28. mája 2025 opätovne zamietlo rozklad sťažovateľa. Aj proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ 1. júna 2025 správnu žalobu a konanie o nej je vedené na správnom súde pod sp. zn. 8S/55/2025. Podľa sťažovateľa integrálnou súčasťou konania o jeho práve je aj súdne konanie o tejto opätovnej žalobe, v ktorom síce ešte k prietahom nedochádza, ale do ústavnej sťažnosti ho je potrebné zahrnúť ako súčasť celého konania o práve sťažovateľa na informácie.

6. Sťažovateľ sa domáha preskúmania napadnutého správneho a súdneho konania ako jedného celku a zároveň zdôrazňuje, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) je konanie skončené až vtedy, ak je rozhodnuté o všetkých aspektoch veci vrátane náhrady trov konania.

7. Vzhľadom na predmet konania, ktorým je preskúmanie rozhodnutia vo veci sprístupnenia informácie, je podľa sťažovateľa doba konania neprimerane dlhá. V správnom konaní, ako aj pri rozhodovaní o správnej žalobe nebolo a nie je potrebné vykonávať dokazovanie, ale ide iba o právne posúdenie veci. Aj samotná podstata práva na informácie vyžaduje konanie s osobitnou rýchlosťou (II. ÚS 169/2024, Perhács proti Slovensku). Zákon č. 211/2000 Z. z. v čase podania žiadosti o informácie určoval lehotu na sprístupnenie informácie 8 pracovných dní, podľa aktuálnej právnej úpravy je to 12 pracovných dní. Pokiaľ sa sťažovateľ musí svojho práva domáhať v niekoľkoročnom a dokonca opakovanom súdnom konaní, je narušená sama podstata práva

na informácie, ktoré sa takto mení už iba na *ex post* právny spor. Informácie sa časovým odstupom stávajú neaktuálnymi a na účely kontroly verejnej moci už fakticky nepoužiteľnými.

8. Sťažovateľ tiež uvádza, že svojím konaním k prietahom nijako neprispel, konanie nemaril, nezdržoval a všetky procesné povinnosti si riadne plnil.

9. Podľa sťažovateľa nečinnosťou súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a súčasne došlo aj k porušeniu práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1 ústavy v jeho materiálnom zmysle, keďže po uplynutí viac ako 2 rokov od podania žiadosti o informácie a s perspektívou ďalších rokov súdneho konania už požadované informácie získavajú skôr archívnu hodnotu.

III.

Vyjadrenie správneho súdu

10. Správny súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti popísal priebeh napadnutého konania a poukázal na nutnosť prednostného vybavovania skôr napadnutých vecí týkajúcich sa slobodného prístupu k informáciám. Je tiež toho názoru, že po vyhlásení rozsudku v predmetnej veci jeho nasledujúce úkony týkajúce sa náhrady trov konania boli vykonané v primeranej lehote.

11. K tvrdeniu sťažovateľa, že napadnuté konanie sp. zn. 4S/19/2023 dosiaľ pokračuje, keďže správny súd nerozhodol o „návrhu na doplnenie rozsudku“ z 12. februára 2025, správny súd uvádza, že v obsahu súdneho spisu žiaden takýto procesný úkon sťažovateľa v zákonom predpísanej forme v zmysle § 56 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (t. j. podaný písomne) neeviduje. Pokiaľ ide o obsah prednesov uskutočnených na pojednávaní 12. februára 2025, s ich obsahom sa vysporiadal v písomnom vyhotovení vyhláseného rozsudku. Konanie vo veci samej teda právoplatne skončilo 19. marca 2025, t. j. nadobudnutím právoplatnosti rozsudku vyhláseného v napadnutom konaní 12. februára 2025.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

12. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam

pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

14. Pokiaľ ide o prvé kritérium, t. j. právnu a faktickú zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania je rozhodovanie o správnej žalobe sťažovateľa, ktorou sa domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného vo veci sprístupnenia informácií. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že hodnota informácie je daná včasnou jej poskytnutia. Preto aj rozhodnutie štátu, či už prostredníctvom orgánov exekutívy, alebo súdnej moci, musí byť dosiahnuté v čase, v ktorom je hodnota informácie zachovaná. Zatiaľ čo rozhodovanie exekutívy podľa zákona č. 211/2000 Z. z. je viazané na dodržiavanie lehôt, čím je zdôraznená hodnota informácie v čase, Správny súdny poriadok pre rozhodovanie správnych súdov proti rozhodnutiam exekutívy žiadne lehoty nestanovuje. Hodnota práva na informácie však musí byť zohľadnená aj v prístupoch súdnej moci (napr. III. ÚS 594/2024). Vec nevykazuje právnu ani skutkovú zložitost', pričom tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti správnych súdov (m. m. IV. ÚS 330/2024, I. ÚS 392/2025). Zložitost'ou sa nevyznačuje ani rozhodovanie o výške trov konania.

15. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom.

16. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup správneho súdu. Z priebehu napadnutého konania vyplýva, že správny súd nepostupoval dostatočne promptly, keď pokyn na doručovanie vyjadrenia žalovaného sťažovateľovi z 21. novembra 2023 bol realizovaný až 10. januára 2024, teda po vyše 1 a pol mesiaci. Po doručení vyjadrenia žalovaného sťažovateľovi 25. januára 2024 správny súd nariadil termín pojednávania až 13. januára 2025, teda po takmer roku nečinnosti. O správnej žalobe sťažovateľa správny súd rozhodol rozsudkom na pojednávaní 12. februára 2025, t. j. po vyše 1 roku a 7 mesiacoch od jej podania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 19. marca 2025. Správny súd 12. mája 2025 vrátil administratívny spis žalovanému a 14. mája 2025 rozhodol o výške náhrady trov konania. Proti rozhodnutiu o výške náhrady trov konania podal sťažovateľ 29. mája 2025 sťažnosť, ktorá bola 9. júna 2025 doručená žalovanému na vyjadrenie. Žalovaný sa k sťažnosti vyjadril 26. júna 2025 a súd uznesením z 20. augusta 2025 právoplatným 5. septembra 2025 sťažnosť zamietol.

17. Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľa, že napadnuté konanie sp. zn. 4S/19/2023 dosiaľ v časti merita veci pokračuje, keďže správny súd nerozhodol o jeho návrhu na doplnenie rozsudku, ústavný súd sa stotožňuje s argumentáciou správneho súdu v jeho vyjadrení k ústavnej sťažnosti, že v súdnom spise sa žiaden takýto procesný úkon sťažovateľa v zákonom predpísanej forme nenachádza a s obsahom prednesov uskutočnených na pojednávaní 12. februára 2025 sa súd vysporiadal v písomnom vyhotovení vyhláseného rozsudku. Nie je teda dôvodné tvrdenie o nečinnosti súdu týkajúcej sa tejto časti prejednávanej veci, a preto nemožno ani spochybňovať právoplatnosť skončenia napadnutého konania v merite veci ako celku rozsudkom z 12. februára 2025. Vzhľadom na to, že o merite sťažovateľovej správnej žaloby zameranej na ochranu jeho základného práva na informácie už bolo v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne rozhodnuté,

ústavný súd nevyhovел ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 26 ods. 1 ústavy (bod 2 výroku tohto nálezu).

18. Na druhej strane však ústavný súd zdôrazňuje, že v okamihu podania ústavnej sťažnosti ešte nebolo právoplatne rozhodnuté o výške trov konania, keďže správny súd o tejto otázke rozhodol až 20. augusta 2025 s právoplatnosťou k 5. septembru 2025. Na uvedenú skutočnosť sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukázal. Pritom rozhodovanie o výške trov konania predstavuje aj v duchu judikatúry ESLP integrálnu súčasť konania ako celku (rozsudok ESLP vo veci Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016, sťažnosť č. 65302/11), preto kým o trovách konania rozhodnuté nie je, nemožno konanie ako celok považovať za ukončené.

19. Ústavný súd tak dospel k záveru, že v napadnutom konaní ako celku došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

20. Hoci ústavný súd zistil, že postupom správneho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, neprikázal mu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy, pretože označená vec už bola v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa právoplatne skončená.

21. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

22. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 6 000 eur, čo odôvodnil celkovou dĺžkou napadnutého konania, nečinnosťou súdu, skutkovou a právnou jednoduchosťou veci a faktickým zmarením jeho práva na informácie.

23. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

24. Ústavný súd pri rozhodovaní otázky priznania finančného zadosťučinenia aplikoval zásadu spravodlivosti, zohľadnil konkrétne okolnosti prípadu a zároveň sa riadil úvahou, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou.

25. Ústavný súd osobitne prihliadol na význam konania pre sťažovateľa. Sťažovateľ snahou o získanie informácie od orgánu verejnej moci smeroval k tomu, aby dosiahol podklad o činnosti orgánu verejnej moci, pričom takýto význam konania odôvodňuje zdržanlivejší prístup k priznaniu finančného zadosťučinenia, keďže stav právnej neistoty sa nespája s neistotou o základnom práve alebo slobode podľa druhého oddielu druhej hlavy ústavy, ale s neistotou o politické právo podľa tretieho oddielu druhej hlavy ústavy. Ústavný súd tak prihliadol na celkové trvanie súdneho konania, zohľadnil predmet a povahu veci, správanie a tiež význam veci pre sťažovateľa, ako aj skutočnosť, že vo veci sťažovateľa už bolo v merite právoplatne rozhodnuté pred podaním ústavnej sťažnosti, pričom aktuálne je už právoplatne rozhodnuté aj o výške náhrady trov konania po časovo akceptovateľnej dĺžke konania správneho súdu v tejto fáze.

26. Vzhľadom na uvedené skutočnosti deklarovanie porušenia práv sťažovateľa predstavuje podľa názoru ústavného súdu dostatočné zavŕšenie poskytnutej ústavnoprávnej ochrany, preto mu požadované primerané finančné zadosťučinenie nepriznal a v tejto časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.

V.

Trovy konania

27. Sťažovateľ, ktorý je sám advokátom, si v ústavnej sťažnosti uplatnil náhradu trov konania 771,68 eur za úkony právnej služby, ktoré špecifikoval ako prevzatie veci, podanie ústavnej sťažnosti a paušálnu náhradu.

28. V predmetnej ústavnej sťažnosti sťažovateľ nemal postavenie právneho zástupcu, advokáta, v predloženej ústavnej sťažnosti namietal porušenie svojich základných práv ako fyzická osoba bez právneho zastúpenia. Ústavný súd vzhľadom na uvedené sťažovateľovi náhradu trov konania spočívajúcich v uplatnenej náhrade trov právneho zastúpenia nepriznal a návrhu v tejto časti nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu